

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szombat 1909. július 31.



169. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónap 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petít sorja 40 fillér.

Háboru — a nép ellen.

A háborúról már régen megállapították, hogy a népnek nem kell. Még azt a háborút sem a nép akarja, amelyet répháborúnak neveznek. Az ilyen háborúért lelkesedni látszik a nép, s talán hevül is érte, de ezt a lelkesedést is csak sugalmazzák neki. Olyanok, akiknek a háboru vagy mesterségük, vagy politikai szükségük, vagy pedig akár egyenesen, akár csak közvetve az üzleti érdekük. Az ugynevezett népszerű háboruk népszerűsége csak mesterkelt. És mesterkelt még a lobogó népindulat is, ha háborúért lobog. A népszenvedelmet gyümölcsötető körök forralják. A politikusok és egyéb vállalkozók. Mindezt világszerte jól tudják, még sem mernek ebből a tudásukból más következtetést levonni, csak azt, hogy jó lesz békeszövetségeket alakítani.

A békeszövetségeknek tudvalevőleg semmi hatásuk sincs a háborúval szemben. Pedig a békeszövetségek közt olyan is van, amely a parlamentek tagjait gyűjti együvé. Azt hihetnők, hogy a parlamentközi békeszövetség hathatós ellensége a háborúnak, pedig ez a szövetség nem egyéb, mint kongresszusi találkozás. Hiszen éppen a parlamentek, amelyeknek tagjai a békekongresszusokban szívesen mulatnak, a legelszántabban üldözik a háborúnak azt az ellenségét, amelyet antimilitarizmusnak hívnak. Minden békeszövetség, minden béke-liga és minden békekongresszus a militarizmusnak intézménye. Mert valamennyi a fegyverkezés híve. Legalább is a mérsékelté. Már pedig a háboru ellen való háborúnak legelső csatája az volna, amely a fegyverkezésnek véget vet.

A nép lelke irtózik a háborútól, mert a nép lelke mindenütt jóságos és okos, s mert a nép lelke a maga jóságában is önző. Olyan háboru még nem volt, amely a népnek hasznot hozott volna, de minden háboru olyan volt, hogy a nép megszenvedett érte. Minden dicsőség és diadal, amelyet háboru szerez, vérbe és könnyekbe került s azt a vért a nép hullatja, azokat a könnyüket a nép sirja. A háboru halottai a nép gyermekei, s a háboru árát a nép nyögi. A háboru hasznából, dicsőségéből semmi sem jut azoknak, akik a vért hullajtották, a könnyeket sirták, a halottaikat gyászolják, s az adók alatt roskadoznak. A háborura tehát a nép önzése ellenségesen néz.

A nép volna a leghathatósabb békeegyesület, s a népek volnának a legjobb békeszövetség. Csakhogy gondoskodás történt róla, hogy a nép ne tudja meg önmagáról sem, hogy mit érez, és gondoskodás történt róla, hogy a népek egymást se értsék meg.

A békeszövetségek és békeligák, a parlamentközi és a parlamenten fölül és kívül levők is segítők abban a gondoskodásban, hogy a népnek önmagáról és népeknek egymásról

való tudomása ne lehessen hatalmi faktorrá.

Nagynéha megtörténik, hogy egy-egy nép önzése mégis a nép fölött levők fölé kerekedik. Hogy a nép tiltakozni mer vére hullatása ellen. Hogy a nép szembeszáll azokkal, akik az ő érzéseit meghamisítják, s az ő nevével s s akaratával visszaélnék. Nagynéha a nép, a melynek fiát háboruba viszik, ki meri mondani, hogy nekem pedig ahhoz a háborúhoz semmi közöm sincs, s a fiaimat nem adom oda azoknak, akiknek a hatalmi a politikai, vagy egyéb vállalkozása megkívánja, hogy az ő vérük hulljon.

A politikusok azt mondják, hogy az ilyen nép politikailag éretlen, a fejedelmek azt vallják, hogy az ilyen nép züllött, a történészek azt tartják, hogy az ilyen nép erkölcsstelen. Az emberiség lelkiismerete úgy vélekedik, hogy az ilyen nép kétségbeesett, elkeseredett, tehát a megokosodásra megérett.

A spanyol nép, ime alkalmat ad a különbözőképpen vélekedőknek, hogy róla ítélkezzenek. Nem törődik az ítéletekkel, csakis önmagával törődik. Az egyes polgár önmagával és fiaival és a polgárok közössége valamennyiök gyermekeivel és — érdekeivel. A fiait elviszik Afrikába a maurok ellen, hogy ott a spanyol dicsőségért küzdjenek s a háboruban hatalmilag, vagy üzletileg érdekeltet érdekét vérükkel s életükkel szolgálják. S a spanyol nép lázadzik a háboru ellen. A spanyol apa és anya azt mondja, hogy semmi köze a maurokhoz, s hogy ezer köze, millió köze van édes gyermekehez. Spanyol apák és anyák politikai éretlenségükben, erkölcsi züllöttségükben, a történelem iránt való érzéketlenségükben végre ki merik mondani azt, amit világszerte minden háboruban minden apa és anya érez. Ki merik mondani, mert végképpen elkeseredettek, s mert a kétségbeesés az embert bátorrá teszi. Olyan bátorrá, hogy gyáva mer lenni. Talán az a legnagyobb bátorság, ha az ember bizonyos körülmények közt gyáva mer lenni. Ha félteni, szeretni meri rongy kis életét, amely nekiegyetlen élete, s ha életét féltvén, nem törődik azoknak a megvételével, erkölcsi ítéletével, akiknek a mások élete csak — mások élete és mégis rendelkeznek vele. A spanyol apák és anyák a vasuti pályaházakban meg akarják akadályozni azt, hogy a vonat az ő fiaikat a harctérre vigye, ahol maurokkal gyilkolozniok kell. Vakmerőségük ráragadt a fiaikra, a katonákra, s ők is tiltakozni mernek ellene, hogy a csataterre hurcolják őket, ahol a halál arat, s őket aratja, s ahol a halálnak olyanok az aratói, akikhez se nekik, se a népüknek, se a boldogulásuknak, de még a tulvilági boldogságuknak is semmi közük sincs. És madridi hírek szerint végig egész Spanyolországban megszólal a nép haragja, amiért a háboru vállalkozói az ő országát belesodorta a maur kalandba s az ő fiait, az ő vérét és vagyonát erre a haszontalan kalandra költi.

A nép haragja már a királyt is kertigeti. A királyt és kormányát. Szinte természetes a madridi hir folytatása. Ugy szól, hogy máris sok elfogatás történt. Mi más történhetik olyankor amikor a nép lelke őszintén megszólal? Elfogatás, bebörtönzés. Van-e olyan békeszövetség, amely legalább azt igyekeznék elérni, hogy a népet, amiért a háborut nem akarja, ne lehessen börtönbe vetni? Nincs, és nem is lesz.

Rablás és erkölcsstelen merénylet.

A fiumei rendőrség az elmúlt éjjel jó fogást csinált. Letartóztatott egy Fiume területől lopásért, verekedésért stb. örökre kitiltott csavargót, aki tegnap erkölcsstelen merényletet követett el egy férjes asszony ellen s minden valószínűség szerint részes a Mária olasz vitorlášhajó parancsnoki kabinjának kifosztásában is. A kettős büntettről következő tudósításunk számol be:

Tegnap estefelé megjelent a rendőrségen Klepics Jánosné 23 éves fiumei asszony és elmondotta, hogy egy előtte ismeretlen egyén, a kihez később még két ember csatlakozott, elcsalta őt a Belvedere egyik kocsmájába, ott egy ideig mulattak, majd az egyik őt többször arculütötte s elrabolta négy koronáját. Miután a kocsmából eltávozott, ugyanaz, aki elrabolta a pénzét, másik két társával megtámadta őt s késsei fenyegette őt, hogy türje durva támadójának szerelmét . . .

A feljelentés és személyleírás alapján a rendőrség megindította a nyomozást, amely váratlanul gyorsan eredménnyel végződött. Már kilenc órakor két rendőr a rendőrségre kísérte Milinovich Ferenc 17 éves carlopagoi, Fiuméből lopás, késelés miatt kitiltott csavargót, akiben Klepich Jánosné felismerte a tolvajt és szerelmi merénylőt. Minthogy bűne beigazolást nyert, a rendőrség letartóztatta.

Ekkor váratlan eset történt. A letartóztatást követő megmotozás közben észrevették a rendőrök, hogy Milinovich valamit lenyelt. Jelentést tettek róla Ormai Simon inspekción rendőrtisznek, aki intézkedett, hogy a merénylőnek hashajtót adjanak. Minthogy ez nem használt, Ormai intézkedésére a mentők egyike nagyobb adag Purgót etetett meg vele s most már előkészületeket tettek, hogy amikor a purgó működni kezd, annak eredményét megvizsgálják. Eddig azonban a Purgó útján nem találtak semmit, míg a kabát belsejében nagyon ügyesen összehajtogatott husz koronás bankjegyet találtak.

A rendőrség azonban azt hiszi s ezt igazolják a nyomozás adatai is, hogy az elvetemült ember lelkét más bűn is terheli. Brignome Fortunato szicíliai illetőségű tengrészkapitány ugyanis a susaki Porto Barossban horgonyzó Maria brigantino Goletta vitorlás pa-

rancsnoka feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap hajnalban a kabinját kirabolták s elvittek onnan egy fekete bőrből készült bankjegytárcát, amelyben a Banca d'Italia a velencei Fischer Rekenestei utódai cégre kiállított 1000 lírás bankutalvány, egy ötven és egy harminc lírás bankjegy, egy arany angol font, egy husz lírás arany és tíz korona volt. Eltűnt továbbá egy aluminium érem, egy aranyóra aranyláccal és függővel, arany Madonna érem, ezüst cigarettatárca, egy Browning revolver, borotváló készülék stb.

A károsult kapitány elmondotta, hogy a tettesekre vonatkozólag semmi közelebbi adatot sem tud a nyomozás rendelkezésére bocsátani, csak azt jegyzi meg, hogy a susáki rendőrség is Milinovichra gyanakszik. A fiumei rendőrség nagy apparátussal folytatja a nyomozást s keresi a másik két rablót is.

Itt említjük meg, hogy Ormai Simon rendőrtiszt már napokkal ezelőtt tudta, hogy Milinovich, aki két társával együttesen szokott dolgozni, ismét visszatért a város környékére, alkalmas módon figyelmeztette is a susáki rendőrséget a veszedelmes egyének visszatérésére, a susáki rendőrség azonban semmit sem tett. Ormai a saját hatáskörében csak annyit tehetett, hogy a rendőrség fiumara felőli kirendeltségét értesítette Milinovichék visszatéréséről.

UJDONSÁGOK.

— **Az ipartestület ülése.** A fiumei általános ipartestület augusztus 2-án este fél kilenc órakor igazgatósági ülést tart.

— **A bőriparosok ülése.** A fiumei általános ipartestület bőriparos osztálya augusztus 1-én délelőtt 10 órakor az egyesület helyiségében (palazzo Modello) ülést tart.

— **Térzene.** A városi zenekar ma pénteken este fél 9 órakor a Piazza Danten terezenél tart a következő műsorral:

1. Nowak — „White Mountains“ — induló.
2. Massenet — „A Manon“ opera fantáziája.
3. Grieg — „Peer Gynt“ Suite I. II.
4. Meyerbeer — A „Dinorah“ opera szimfóniája.
5. Bayer — „Baba“ keringő.

— **Orditozásért népcsődület.** Slavina János chersoi illetőségű munkást, aki a Danubius hajógyárban dolgozik, tegnap az esti órákban a rendőrségre kísérték, mert a Via delle Pillen akkora botrányt csinált, hogy több száz ember futott össze. A botrány úgy történt, hogy Turk János 13 éves fiu összeverekedett az ő nevelt fiával, Bencich Jánossal. Slavina ezért megakarta verni Turkot, ez azonban elfutott s a Miramar ostériába menekült. Slavina oda is utána ment s az osteria előtt orditozott és dobálódzott. Slavina ellen megindították az eljárást.

— **Katonák visszatérése Pólából.** Haditengerészetünk „Pelikán“ nevű gőzöse ma este érkezik vissza Pólából s visszahozza azt a 600 Jellasich katonát, kiket tegnapelőtt Pólába vitt a hajóraszállási gyakorlatokra.

— **Épületek felügyelése.** A városi tanács közli, hogy műszaki szabályzat értelmében a műszaki hivatal közegeinek (mérnökök és aszisztensek) jogában áll az épülő gyártelepeket és egyéb a város határában belül épülő más épületek építésére felügyelni s nekik minden szükséges felvilágosítást meg kell adni. Aki ezen szabályzat rendelkezései ellen vét pénzbüntetéssel sújtják s ezenkívül az épülő ház építését további intézkedésig be is szünetetik.

— **Letartóztatott gyanus egyén.** A rendőrség tegnap letartóztatta Felich Mátyas 20 éves jezeranei illetőségű egyént, mert foglalkozás nélkül csavargott a város utcáin. A rendőrségen megállapították, hogy az illető lopás miatt már Lipótfalván nyolc havi börtönrre volt ítélve sőt hamis neveket is használt. Miután élelem, pénz és hajlék nélkül járkált a rendőrség lecsukatta.

— **Merénylő suhanc.** Megirtuk, hogy tegnapelőtt délután a molo Zichyn Superina Ede 18 éves fiumei illetőségű suhanc hátbaszurta bosszúból egy pofon miatt Stecich Lipót 27 éves embert, akit súlyos sérüléssel a kórházba szállítottak. Superinát a tett után csakhamar letartóztatták s a rendőrségre kísérték, hol a nála talált kést, melyvel Stecichot megszurta elkobozták tőle. A kés a hátgerinctől két ujjnyira hatolt be a testbe s a tüdőt is érintette. A sebesülés súlyos.

— **Az osztrák-magyar Dreadnoughtok.** Az angol alsóházban világosítanak fel bennünket hadi tengerészetünk jövő, sőt legközelebbi jövő terveiről. Abban a helyenkint szennvedélyes tengerészeti vitában, mely az angol alsóházban lefolyt s mely tegnap előtt a tengerészeti költségvetés elfogadásával végződött, szó esett Ausztria-Magyarországról is. Mac Kennan, az angol admirális első lordja okolta meg az angol haditengerészet fejlesztését, többek között azzal is, hogy Ausztria-Magyarország hajóépítési programja teszi az angol fegyverkezést szükségessé.

— E programról — mondta Mac Kennan — a szkeptikusok azt mondhatják, hogy nem hisznek benne mindaddig, míg a hajók vizen nincsenek. Tény az, hogy az osztrák-magyar kormány elhatározásának szilárdságáról bizonyítékaink vannak. Két nagy műhelyt rendeztek be a legnagyobb típusu hadihajók építésére Monfalconében és Portoróban és egy nagy üszódokkot most építenek. Az osztrák-magyar kormány nyilatkozatai, tettei, szóval minden kétségtelenül arra a következtetésre vezet, hogy a négy legnagyobb típusu csatahajóra vonatkozó osztrák-magyar program fogható valóság.

Tudták ezt a mi delegatusaink?

— **Csavargásért.** A rendőrség Erdély Mihály 29 éves zalai, Bognár János 17 éves somogyi, Solta Károly 38 éves bécsi, Ruschieder Angelo 19 éves trieszti, Pitarevich Péter 19 éves goriciai illetőségű egyéneket csavargásért letartóztatta.

— **Költött halálhír.** Egy ritka fantáziájú alkalmi tudósító a „Pesti Hírlap“ keddi számában élénk színekben megírta, hogy Olschbaur lovag a portorói Liburnia-szálló tulajdonosa miközben vitorlás bárkájával egy Ungaro-Croata gőzössel versenyt futott, szívszélhűdés folytán hirtelen meghalt csónakjában. Az egész hírből egy szó sem volt igaz, minthogy Olschbaur lovag ma is egészséges, mint a makk és legkisebb rosszullet sem fogta el a rokonszenves szállótulajdonost. Olschbaur, kit a koholt hír üzleti érdekében is érzékenyen károsított, még szerdán délután megjelent Fiumében a Schenk kávéházban és élénk szavakban fejezte ki ismerősei előtt bosszúságát a hazug hír miatt. Azután a táviróhivatalhoz sietett, hogy a hirt bécsi és pesti jóbarátainál és üzletfeleinél megcáfolja.

A dolog mulatságos része most következik. Egy helybeli magyar estilap 24 órával azután, hogy Olschbaur személyesen Fiumében járt halálhírének megcáfolása végett, hűségesen és szószerint kivágta a „Pesti Hírlap“ból a koholt hírt, ami újból bizonyítja, hogy a félhivatalosok szerkesztőségeiben az olló látja el teljesen és minden konkurrencia nélkül a szerkesztésnek drága szubvencióval megédesített „felelősségteljes“ és „nehéz“ munkáját.

— **Verekedés a kávéházban.** Butkovics András 24 éves ledenicei és Curatolo Mihály 22 éves genovai egyén ma éjjel a Caffé Marittimóban mulattak, majd összeverekedtek, mire a rendőrségre kísérték őket.

— **Feljelentett iparosok.** Lossio Ferenc gyümölcsárut, Borette Antal kőművest, Lakos Imre tejszarnokost feljelentették, mert áruikkal elfoglalták a járdát a szabad közlekedést akadályozva. — Turelich Katalin osztriatulajdonos ellen pedig megindították az eljárást, mert üzlethelyiségét időn túl nyitva tartotta.

— **Csalás pincérszerződtetéssel.** Singer Henrik 28 éves és Hirsch Guido 27 éves budapesti elektrotechnikusok tegnap reggel felmentek a Carpathia kivándorlási hajóra s kérdezősködtek, hogy van-e gőzösön Metriczer nevű tolmács. A két ember kérdezősködésére figyelmes lett Cowie Károly, a rendőrség kivándorlási detektívje, aki éppen a hajón volt s megkérdezte a két embert, hogy mit akarnak Metriczertől. Ezek elmondották, hogy Metriczer, aki mint a Carpathia tolmácsa szerepelt, megígérte Hirschnek, hogy pincéri minőségben alkalmaztatja a Carpathián, akár utlevél nélkül is, ha jó szolgálataiért ötven koronát fizet neki. Cowie további kérdésére azt is elbeszéltek, hogy Metriczerrel a Corsia Deákon lévő America nevű lebuji Marosi nevű szolgálja révén ismerkedtek meg, aki már néhány korona jutalmat is kapott Metriczertől s a szerződtetés céljából délután egy órakor fognak találkozni a Caffé Risorgimentóban. Minthogy Cowe megállapította, hogy itt egy ügyesen kieszt csalárról van szó, megbizta a két villamosszerelőt, hogy csak menjenek el az említett kávéházba, majd gondoskodni fog, hogy a csaló hűvösre kerüljön. Mindenekelőtt Rak detektívvel a rendőrségre kísérté Marosit, hogy az ne tudja bűntársát értesíteni a fenyegető veszedelméről. A két elektrotechnikus Cowe utasítására egy órakor megjelent a Caffé Risorgimentóban, amelynek bejárata előtt már ott várakozott Rak detektív. Rövid idő múlva megjött Metriczer is s csakhamar tárgyalni kezdett a két villamosszerelővel. Ekkor Cowie a tanácskozókhöz ment s megkérdezte Metriczert, hogy hajlandó-e neki is, mint a Carpathia tisztjének jutalmat adni a Hirsch által felajánlott ötven koronából. Metriczer igenlő válaszára Cowie odaintette a bejárat előtt várakozó Rak detektívet s a meglepett Metriczert a rendőrségre kísértette, ahol letartóztatták.

— **Esti kirándulás a tengeren.** A magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság vasárnap, augusztus 1-én este a „Tátra“ gőzössel kirándulást rendez a Quarneron. Indulás Fiuméből este 8 órakor, Abbaziából este 9 órakor. Visszajövet 11 óra után. Ezzel egyidejűleg a „Sirály“ nevű gőzössel is kirándulást rendez Lovranából. Menetár személyenként 2 korona. A hajón zenekar fog hangversenyezni. Jegyek Fiumében az Adamich-mólón levő jegypénztárnál, Abbaziában a mólón levő jegypénztárnál, valamint elővételképpen a Nagel és Wortmann cégnél (Hotel Stephanie) válthatók. A kirándulást csak kedvező idő és elegendő számú résztvevő esetén tartják meg. Étkezés a hajón.

— **A kikötőből.** Julius 30. Érkezett: „Melpomene“ osztrák gőzös Triesztből 8467 zsák lenmaggal, 2000 zsák korpával és 250 bál gyapjával; „Alexandros“ török vitorlás Triesztből üresen; „Evangelistria“ görög vitorlás Ortonából üresen.

Indult: „Bari“ olasz gőzös Bariba 230 tonna fával és 20 tonna vegyes áruval.

— **Uj cementgyár Fiumében.** Mint értesülünk Fiumében új cementgyár létesült, melynek telepe a via Serpentina és via Vollosca közti Vicolo dell'apollón van.

„A Tengerpart“ előfizetési ára:

Egész évre	24 korona
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy óra	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

szerkesztősége és kiadóhivatala.
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

Távirat ◀▶ Telefon.

Szterényi beszámolója.

BRASSÓ, jul. 30. Szterényi József államtitkár tegnap tartotta beszámolóját Brassóban, melyen nyilatkozott a helyzetről. Beszélt ezenkívül az általános és közvetlen választói jogról s hozzátette, hogy ennek ideje még korai. Sürgette a balkán államokkal való kereskedelmi szerződés megkötését. Kijelentette, hogy az önálló bank hive, de a bankkérdést nem tartja oly fontosnak, hogy azért politikai zavarok támadjanak. Beszédét nagy éljenzéssel fogadták.

Függetlenségi népgyűlések.

SZEGED, jul. 30. Minden ellenkező híreszteléssel szemben Becsey Károly képviselő kijelentette az újságírók előtt, hogy a parlamenti szünet alatt rendezendő függetlenségi gyűléseket Kossuth nem fujta le; az alföldi és dél-magyarországi függetlenségi pártok gyűlését augusztus 22-ikén tartják meg nagyobb arányban, mint ahogy eddig tervezték.

A Balatonba fulladt.

BALATONALMÁDI, jul. 30. Vértési Veisz Jenő, Vértési Veisz tábornok fia csónakon a Balatonra kivezett. Időközben nagy vihar keletkezett, amely a csónakot a tó belseje felé hajította s csakhamar eltűnt a nézők szemei elől. A csónakot két napig keresték, amíg végére ma megtalálták. A csónakban csak a szerencsétlen fiatalember ruhája volt. Azt hiszik, hogy Vértési Veisz Jenő uszással akart menekülni, azonban a hullámok áldozata lett. Holttestét még nem találták meg.

Letartóztatott felségsértő.

ESZÉK, jul. 30. Vukovics Endre kereskedelmi ügynököt felségsértés miatt épen abban a pillanatban tartóztatták le, amikor a Pancsova felől érkező hajót el akarta hagyni. Vukovicsot egy hónappal ezelőtt kémkedés gyanúja miatt tartóztatták le s a pétervárad katonai börtönbe szállították, onnan azonban megszökött.

Leégett község.

SOPRON, jul. 30. A közeli Lócs községben ma nagy tűszvész dühöngött. A tűznek eddig negyven lakóház s ötven mellék épület esett áldozatul. A tűz ellen alig lehet védekezni. Három ember meghalt. A kár igen nagy.

Szerelmes cigányprimás vége.

SÁTORALJAUJHELY, jul. 30. Lukács Károly az ismert cigányprimás, akinek Freystädter Flórával volt számos kalandja, az itteni kórházban teljesen elhagyatva ma meghalt. Holttestét a könyöradamányok útján összegyűlt pénzen temették el.

Örült asszony

a kereskedelmi minisztérium előtt.

BUDAPEST, jul. 30. Nagy riadalmat okozott ma délelőtt a kereskedelemügyi minisztérium előtt egy uriasan öltözött hölgy, ki „gyilkosok, haramiák, segítség, már száz halott van a pincében”, kiáltásokkal hívta fel magára a közfigyelmet. Csak nagy nehezen lehetett megfékezni s a rendőrségre kísélni, ahol megállapították, hogy Vogel Berta nyugalmazott tanítónő. A szerencsétlen nő megőrült. A lipótmezei örültek házába szállították.

Björnson Abbaziában.

BERLIN, jul. 30. Björnsterne Björnson a magyarok ellensége, aki súlyos beteg volt, most lábadozik s legközelebb Abbaziába érkezik üdülés céljából.

Kiraboltszövetkezet.

SZEGED, jul. 30. Kisiratos község fogyasztási szövetkezetét ma éjjel ismeretlen ember kirabolta. A nagy zajra sokan a szövetkezet helyisége elé mentek s csendesen nézték,

hogy a rablók mint viszik el a szövetkezet nagy értékű áruit. Csak amikor a rablók már eltávoztak, jutott eszükbe, hogy a betörést a a battonyai csendőrségnek bejelentették.

Gyilkos merénylet

egy osztrák-magyar konzul ellen.

SZALONIKI, jul. 30. Az albániai Frizrendben egy mohamedán ötször rálőtt Prohászka Oszkár osztrák-magyar konzulra. További részletek a merényletről hiányoznak. A török külügyminisztérium Konstantinápolyból szigorú rendeletet küldött, hogy a merénylet, le kell tartóztatni, a hatóságok azonnal adjanak elégtételt a konzulátusnak és a merénylet könyörtelenül büntessék meg.

Kifütyülték a spanyol királyt.

BERLIN, jul. 30. Madridból jelentik: Mikor a király tegnap Ferroból ideérkezett, a vasútállomáson a zavargó nép kifütyülte.

A spanyol királyi család.

LONDON, jul. 30. Madridból táviratozzák: Mig a helyzet nem javul, a király Lagranjában marad s a királyné is gyermekeivel megszökítja nyaralását San Sebastianban és Lagranjába utazik.

Lázadás az ellenség előtt.

LONDON, jul. 30. A marokkói harctérről érkező hírek szerint egy egész spanyol zászlóalj fellázadt és megszökött.

Csak a zászlóalj parancsnoka maradt az ellenség arcvonalá előtt és ott lette halálát.

Más csapatok vonakodnak tűzvonalba menni s azt követelik, hogy a tisztiek a front előtt járjanak és ne a csapatok mögött.

Forradalom Spanyolországban.

MENILLA, jul. 30. A marokkóiaknak eddig harmincezer emberük van felfegyverkezve. A spanyolok részéről három század legénysége eltűnt. A kórházak zsúfolva vannak sebesültekkel. Salozban a csendőrök elszedték a lakosság fegyvereit. A behívott tartalékosok megtagadták az engedelmességet.

Lido-Velence a világ legfővényesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikái intézet. — Fürdőkabinok a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — Grand Hotel des Bains Hotel Villa Regina — Grand Hotel Lido. Villák. Parkok. Autóbilok.

Lido-Velence. Uj nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Fiume, Riva Szápáry, az Adria palota mellett Egyedüli magyar étterem. **=====**

===== Kizárólag magyar konyha. =====

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitűnő villás reggeli.

===== Mérsékelt árak. =====

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

Giacomuzzi -- Velence.

San Marco, Calle Vallaresso **Előkelő kávéház és bodega.**

és nagy kávéház és vendéglő a

művészeti kiállítás parkjában.

Elsőrendű kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Büchler L. Abbazia

(a Stefania szállóval szemben)

—+—+—

Férfidivat különlegességek a legelőkelőbb uri közönség számára.

Magyar cég!

Szabott árak!

ifj. Latkovich János

FIUME, Kossuth Lajos u. 2.

TELEFON száma 994.

Mindennemű fehérnemű- és divatarucikkek legolcsóbb forrása

===== Zefringek valódi színekben. =====

Legfinomabb és legdivatosabb nyakendők. — Fehér és színes gallérok és kézelők. — Sétapálcák. — Valódi selyemernyők. — Bőr- és cérnakeztyük.

===== Fürdőruhák. =====

Magyar kiszolgálás!

Magyar korrepetitor

kerestetik, ki harmadik reált végzett tanulót franciából és számtanból pótvizsgára előkészítene. Cim a kiadóban.

Elutazás miatt

egy szoba és konyha butor ágyneművel együtt eladó esetleg a lakással együtt. Via Germania 33. III. em. 16.

3 világos szoba

a város központjában fiatal embereknek esetleg családnak is kivánságra ellátással együtt kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Augusztus 1-ére kiadó

egy csinosan butorozott szoba, valamiut egy üres szoba konyhával. Via Ciotta 8. sz. II. em.

Augusztus 1-ére

magyar uri családnál kosztot esetleg teljes ellátást keres 2 tisztviselő. Cim a kiadóban.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Helybeli vendégek az étlapárakból
20% engedményt kapnak.

A kávéházban esténként HORVÁTH PALI cigányzenekara GÁBOR kisbögös szolista-val hangversenyez.

TULAJDONOS:
SZENTGYÖRGYI FERENC.

MUSEHONG-BUZIASEFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX VIZ
ÜDÍT-GYÖGYÍT

Vese- és hólyagbajoknál, a vemedence idült hurutjainá húgykö- és fővény képződésnél, a légutak és a kiválasztós szervek hurutos bántalmainál kítűnő hatásának bizonyult. Orvosilag ajánlva. Fiumel főraktár FRANC. JECHEL cégénél.

FILIPPOVICH EDE

Uri és női fodrász terme

Fiume, Deák-korzó 30. szám
külön női teremmel, hol fejmosás vil-
lanyos készülékkel, hajfestés, manicure,
pedicure és mindennemű haj- és fésülési
munka kifogástalan jó és gyors kivitelben
végeztetik.

Előkelő uri fodrász terem.

Átköltözés

1909 augusztus 1-étől

Standut Oel Company

irodája Fiume

Via Riva 2. sz. I. emeleten van.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.
Egy elegánsan butorozott

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és
Adamich utca sarkán, (az Adria palotá-
val szemben).

Gróf Pejacevics féle teavaj

kizárólagos elárusítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, túró és vaj és Tiszta akácméz
nagyban és kicsinyben. TELEFON 534

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel
azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhi-
vatalában Vicolo dell Ospedale Casa
Wurzer I. em.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos : Pesaro Vittorio

Egészen új műsor

Romana Jone olasz énekesnő, Wiener
Lilly bécsi szubrett, Jolly Juliette horvát-német
szubrett, Gina de Lery nemzetközi táncosnő,
Giustino Minervini érdekes műsorával, Troupe
Aartakoffs orosz ének- és táncsoport, André
Anny nemzetk. táncosnő, Martens Anny angol
énekesnő s táncosnő, Les Minervini olasz duett.

Karmester : **Virgilio Virgili** Rendező : **Venutti Nino.**
Kezdeté este 9 órakor. Uj műsor.

Belépti díj 1 kor.

Nagy látványosság.

Magyar okleveles szülésznő,

ki horvátul és németül is beszél a n. é.
hölgyközönség b. pártfogásába ajánlja
magát. Cim Borka Mihályné Fiume Via
Gisella 9. sz.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya,
hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elér-
hesse, megragad minden alkalmat és a legképtele-
nebb dolgokkal keneti arcát. — A legtöbb esetben
saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem
lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi
arcbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás
kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori
Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jé-
vel elért (különösen Francia-és Németországban)
sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű, **ártal-
matlan és az arc minden tisztáltsága** (széplő, máj-
folt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan
ható szerit utánozzák. Természetes, hogy ez senki-
nek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének
titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és ké-
szítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem
bizta, hanem minden egyes készítményt maga állít
elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidol-
gozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és
biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleké-
ppen megőrzésére. Ez a világhírű szépitő-
szer a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi
használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltűn-
teteti a széplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrátka-
tát, arc- és kézörösséget. Az arc ideális szép
űde és ifju lesz s amellet a Margit-Crème teljesen
ártalmatlan.

Ara : kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona,
Margit-szappan 70 fillér és Margit poudér (fehér
rózsa és cr-me színben) 1 korona 20 fillér. Ezen sze-
rek mindegyike külön is használható. A Földes-féle
Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógy-
szertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék
egyenesen a készítőnek így címezve írni: **Földes Ke-
lemen** gyógyszerész, Arad. Kapható Fiumében :
Babić Hinkó, Catti György, Ernesto Benco drog.
Prodám Johan, Jechel Francesco drog., dr. Mizzan
Adorján, Pavacich Fratelli dr. gyógyszerzetárakban.

Lido-Velence

Splendide szálló

Villa Principessa Giovanna

Tulajdonosok : FRATELLI CARRARO

Elsőrangú, ujonnan épített szálló gyönyörű, csendes
fekvésben, remek kilátással a lagunákra és Velencére.
Nagy előcsarnok terrasszok, villanyvilágítás, lift, köz-
ponti fűtés, dohányzó, billiárd, olvasó- és hölgyterem.
Külön lakásrészek fürdővel és toilette-helyiséggel. Tágas kert.

Penzió és külön megállapodások

családok részére igen mérsékelt áron.

Nagy étterem. -- Elsőrendű konyha és kiszolgálás.

Pilzeni és müncheni sör.

Első fumei cementárugyár

FIUME, Vicolo Apollo és Via Serpentina sarkán, TELEF. 1035

Csövek sajtolt cementből minden nagyságban. Kézzel és
géppel sajtolt padlólemezek 2 és több színben. Vízlevezető me-
dencék csatornához. Mesterséges lépcsők és balkonkerítések.
Kutkerítések, víztartányok, állványok falburkolatok stb. stb.

A legjobb asztali ital a

Kalsdorfi Sauerbrunn

ásványvíz. Nem feketíti meg a bort.
Kapható az összes drogériákban,
fűszerüzletben és gyógyszerzetárakban,

Képviselő és főraktáros

Ponzeccchi R. U. - Fiume

Vicolo Bottai. Piazza Ürmény 2.
Telefon 777.

Megnyilt!

Megnyilt!

Az ujonnan átalakított
„Monte Verde“ vendégő
kerthelyisége. Kitérő kiszolgálás. Finom
ételek és italok.
Naponta cigányzene.
A magyarok legkellemesebb szórakozó
helye.

A vendéglős.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ immár hatodik évfolyamban jelenik meg és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.